

Bakgrunn for vedtak

Vannuttak fra Kampåa til snøproduksjon

Nes kommune i Viken

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Stiftelsen Nes Skianlegg
Referanse	201901073-11
Dato	26.02.2020
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Eline Nordseth Berg

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Sammendrag.....	1
Søknad.....	2
Høring og distriktsbehandling.....	4
NVEs vurdering.....	7
NVEs konklusjon	9
Forholdet til annet lovverk	10
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven.....	11

Sammendrag

Stiftelsen Nes Skianlegg søker om tillatelse til å ta ut vann fra Kampåa til snøproduksjon. Nes skianlegg ligger i Nes kommune i Viken og eies av ni idrettslag i Nes. Det er søkt om å ta ut en maksimal vannmengde på 11 500 m³, og et maksimalt vannuttak på 13 l/s. Stiftelsen har søkt om en uttaksperiode på 01.11.-31.01. hver vintersesong, og 8-9 produksjonsdøgn.

Fylkesmannen i Oslo og Viken skriver i sin høringsuttalelse at naturverdiene i Kampåa er store, og at det er viktig å stille vilkår for å ivareta disse. **Akershus fylkeskommune** skriver at det er viktig å sette krav om minstevannføring og avbøtende tiltak slik at Kampåa oppnår god tilstand etter vannforskriften innen 2021.

De aller fleste prosjekter hvor det tas ut vann fra elver eller bekker vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Stiftelsen Nes Skianlegg søker om et maksimalt vannuttak på 13 l/s i en periode på 8-9 dager i november til januar hver vintersesong. Maksimal pumpekapasitet tilsvarer ca. 15 % av 5-persentilvannføringen vinter.

Det er registrert elvemusling i Kampåa, også ved uttaksstedet. Ifølge en undersøkelse gjort i forbindelse med konsesjonssøknaden vil ikke bestanden bli berørt negativt gitt at det slippes minstevannføring, og at vannstanden i inntakskulpen ikke blir for lav.

Produksjon av kunstsno ved Nes skianlegg gir sikker tilgang på sno til et anlegg som er i bruk av ni forskjellige idrettsklubber i tillegg til privatpersoner fra Nes og omegn, og som brukes til nasjonale og regionale skikonkurranser.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Stiftelsen Nes Skianlegg tillatelse etter vannressursloven § 8 til å ta ut vann fra Kampåa til snøproduksjon. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Stiftelsen Nes Skianlegg, datert 28.01.2019:

«Nes skianlegg ønsker å utnytte vannet i Kampåa (vassdragsnr. 002.E2AA) til kunstsno-produksjon.

- Etter vannressursloven § 8 søkes det om tillatelse til å benytte vann fra Kampåa til å produsere kunstsno i skiløypetraseene ved Nes skianlegg. Det søkes om et uttak på maksimalt 11 500 m³ vann, og tillatelse til å ta ut den søkte vannmengden i perioden 1. november til 31. januar.

Detaljgrunnlag for søknaden ligger i innholdet som følger.»

Hoveddata

TILSIG

Nedbørfelt	km ²	55,5
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	27,3
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	15,6
Middelvannføring	l/s	866
Alminnelig lavvannføring	l/s	51
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	19,4
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	83,3

VANNUTTAKET

Inntak	moh.	205
Årlig vannmengde	m ³	11 500
Maksimalt vannuttak	l/s	13
Lengde på berørt elvestrekning	km	11,1
Planlagt minstevannføring	l/s	84

Om søker

Stiftelsen Nes Skianlegg eier Nes skianlegg. I stiftelsen inngår 9 idrettslag i Nes, Haga IF, Hvam IL, Fenstad Sportsklubb, Fenstad Skiklubb, Vormsund Skiklubb, Raumnes & Årnes IL, Halmsås og Omegn Skilag, Nes Ski og Nes Sykkelklubb. Skianlegget driftes av Nes Skidrift SA.

Skianlegget består av langrennsløyper 1-7,5 km, frikjøringsbakke/akebakke og hoppbakke K10.

Kontaktperson for NVE er Hogne Borgersrud.

Begrunnelse for søknaden

Nes skianlegg er mye besøkt og har stor betydning for Nes kommune og omegn.

Det har vært produsert snø i Nes skianlegg siden 2004/2005 da anlegget fikk støtte fra Skiforbundet og Nes kommune til å utvikle kunstsno-produksjon. Snøproduksjonsanlegget består av 5 galgekanoner, ett tårn, pumpe og pumpehus, og luft- og vannrør i samme trasé på 733 m. Alt det tekniske er allerede etablert. Vannuttaket ble ikke vurdert av NVE i 2004/2005. Pumpekapasiteten skal ikke endres, men Stiftelsen Nes Skianlegg ønsker å forlenge produksjonsperioden. Tidligere produksjonsperiode var på 5-6 døgn, den omsøkte er på 8-9 døgn, innenfor perioden 01.11-31.01 hver vintersesong.

Det omsøkte tiltaket ble vurdert konsesjonspliktig av NVE i brev av 23.08.18. I samme brev ba vi Stiftelsen Nes Skianlegg gjennomføre akvatiske undersøkelser med fokus på edelkreps og elvemusling. Rapporten fra undersøkelsen er lagt ved den søknaden som nå behandles.

Beskrivelse av området

Kampåa er en middels stor elv som renner parallelt med Vorma i Nes kommune. Nedbørfeltet består hovedsakelig av barskog med innslag av myr, tjern og større vann. På uttaksstedet er Kampåa 5-6 m bred med bunnsubstrat av hovedsakelig grov stein.

Kampåa reguleres ved utløpet av Netsjøen til kraftverket Mobæk Mølle som ligger et stykke lenger ned i vassdraget. Vannuttaket til Nes skianlegg ligger dermed på en regulert strekning. Stiftelsen Nes Skianlegg skriver i søknaden at de ikke produserer snø uten at det er avklart med Mobæk Mølle. Dette vil gjelde i fremtiden også, for å sikre at det er tilstrekkelig med vann til både snøproduksjon og minstevannføring.

Pumpehuset ligger inntil elva med en nedgravd kum som inntaksmekanisme. Per nå er det ingen stoppefunksjon for vannuttaket hvis det går lite vann i elva. Nes skianlegg ligger hundre meter unna Kampåa, med løyper, varmehall, toaletter og sekretariat.

Teknisk plan

Det er ikke planlagt noen nye inngrep i forbindelse med denne søknaden. Den eneste endringen som må gjøres hvis vannuttaket får konsesjon, er å endre inntakskonstruksjonen for å etablere slipp av minstevannføring. Inntakskonstruksjonen ligger utenfor vassdraget, men det tas vann fra en inntakskulp i elva. Kulpen er ca. 10 m lang, og har en dybde på opp mot 120 cm.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Ifølge plankartet for Nes kommune er selve skianlegget avmerket som friområde, mens området rundt er LNF.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner for uttalelse. NVE var på befaring i området den 12.09.19 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen og fylkeskommunen.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Fylkesmannen i Oslo og Viken har uttalt følgende i brev av 07.10.19:

« ...

Om registrerte naturverdier

Kampåa er godt undersøkt og naturverdiene som kan bli berørt er godt belyst. Det er over flere år gjennomført undersøkelser av både edelkreps, elvemusling og ørret som elvemuslingen er avhengig av. Kampåa er en del av det nasjonale overvåkingsprogrammet for elvemusling i Norge. Det er også utført en undersøkelse rettet spesifikt for å belyse problemstillinger ved vannuttaket.

Fylkesmannens vurderinger

Dersom det skal gis tillatelse til uttak av vann fra Kampåa i perioden november – januar, mener Fylkesmannen at tiltaket må gjennomføres slik at en unngår negativ påvirkning på elvemusling, edelkreps, fiskebestandene og bunnlevende arter i den perioden vannuttaket skjer (jf. naturmangfoldloven §§ 5, 6 og 12.)

I perioden november til januar, med kuldeperioder og hvor snøproduksjonen planlegges, kan vannføringen være liten. Det er viktig at det etableres god kontroll på at det i produksjonsperioden slippes minstevannføring slik at denne alltid opprettholdes. Minstevannføringen må ikke settes lavere enn alminnelig lavvannføring. Det må også føres kontroll med at den totale produksjonen ikke overstiger omsøkt volum.

Minstevannføring er viktig for at spesielt elvemusling ikke skal strande på tørt land og fryse inne og omkomme. Under sommeren 2018 med langvarig tørkeperiode var vannføringen så lav at det ble observert muslinger som var strandet og omkommet. Edelkreps og ørret kan i større grad under episoder med lav vannføring, søke til kulper og overleve der.

Det må ikke etableres noen former for vandringshindre for fisk i Kampåa med tekniske innretninger som dammer eller kryssende rør.

Selv om fiskeinteressene i området er moderate, forutsettes det likevel at disse ikke blir vesentlig berørt av tiltaket.

Tiltaksområdet inngår i vannforekomsten: «Kampåa Øvre», nr. 002-1583-R som har «God økologisk tilstand». Tiltaket antas ikke å redusere tilstanden til vannforekomsten forutsatt at minstevannføringen settes på akseptabelt nivå.

Det er gjennomført flere undersøkelser av biologisk mangfold i Kampåa i selv tiltaksområdet. Det er også gjort en utredning om virkningen på vannmiljøet. Kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 vurderes som god.

Fylkesmannen mener at naturverdiene er store og at allmenne interesser blir berørt. Fylkesmannen anbefaler at det stilles vilkår som ivaretar naturverdiene og spesielt hensynet til minstevannføring av hensyn til ørret, elvemusling og edelkreps. Minstevannføringen må derfor ikke settes lavere enn alminnelig lavvannføring.»

Akershus fylkeskommune har uttalt følgende i brev av 09.08.19:

« ...

Vurderinger fra Akershus fylkeskommune

Vannforvaltning og forvaltning av innlandsfisk

Akershus fylkeskommune har vedtatt regionalplan for vannforvaltning 2016-2021. Planen skal ligge til grunn for all kommunal og regional planlegning. Planen setter strenge krav til forvaltning av vannforekomster gjennom vannforskriftens §§ 1, 4 og 12, for å sikre god økologisk og kjemisk vannkvalitet i overflatevann.

Tiltaksområdet tilhører vannforekomst 002-1585-R Kampåa Nedre, i vannområdet Øyeren. Vannforekomsten er i dag i moderat økologisk tilstand og er i risiko for å ikke nå målene om økologisk tilstand innen 2021. Ifølge portalen Vann-nett er påvirkningen i hovedsak avrenning fra spredt bebyggelse, hydrologiske forhold og manglende krav om minstevannføring (dam uten regulering, mye sedimentasjon, kraftverk ved Mobæk mølle).

I søknaden står at anlegget i dag har lavere uttak enn hva som søkes nå, og at uttaket ikke er behandlet etter vannressursloven. Akershus fylkeskommune savner informasjon om hvor mye vann som har blitt tatt ut pr. år/dag og synes derfor at det er vanskelig å gjøre en biologisk vurdering av konsekvenser ved økt vannuttak slik det nå søkes om.

Undersøkelse av det akvatiske miljøet i Kampåa viser at vassdraget er et naturlig leveområde for elvemusling, edelkreps og en liten ørretbestand, og at etablering av en minstevannføring vil sikre tilstrekkelig gode forhold for disse artene. Vi mener at dette tiltaket er svært viktig av hensyn til nedstrøms gyteområder.

Friluftsliv og idrett

Området er av Nes kommune kartlagt som et svært viktig friluftsområde. Området har regional betydning som utfartsområde særlig i vinterhalvåret. Et tidsmessig anlegg for snøproduksjon vil være positivt for bruken av området.

Nes skianlegg har gjennom de siste årene vært en av Akershus største arrangører av skirenn. Årlig arrangeres bl.a. et turrenn og 7-8 lokale karusellrenn, i tillegg til enkelte større arrangementer. I 2019 ble anlegget benyttet til Norges Cup for senior, i 2020 arrangeres Skandinavisk Cup (senior) og anlegget har fått tildelt junior-NM i 2021. Slike aktiviteter og arrangementer er avhengig av sikker tilgang på snø.

På grunn av sin beliggenhet er området godt egnet for snøproduksjon. Det er også mer snøsikkert enn mange andre anlegg på Østlandet. Kombinasjonen av lave temperaturer og stort sett stabil natursnø gir trolig mer energiøkonomisk snøproduksjon enn i mange andre

lavtliggende anlegg på Østlandet. En oppgradering av dagens anlegg vil i så måte være positiv.

Anlegget ansees som viktig for befolkningen i Nes kommune og på Øvre Romerike. Det er utformet slik at det fins skiløyper for de fleste nivåer, og er kjent for godt preparerte løyper og god tilrettelegging. Anlegget er godt besøkt og benyttes også fast av flere skoler i Nes kommune. For Akershus og Romerike er anlegget viktig for å kunne opprettholde muligheter for skiaktiviteter, både organisert og egenorganisert.

Samlet vurdering fra Akershus fylkeskommune

Det er viktig å balansere hensynene til naturforvaltning og friluftsliv slik at en oppgradering av anlegget for snøproduksjon ikke reduserer muligheten til å oppnå vannforskriftens mål. Vi mener derfor at en oppgradering av anlegget med økt vannuttak må følges opp med krav om minstevannføring og forebyggende og avbøtende tiltak ved planlegging, tiltaksgjennomføringen og drift for å sikre truede arter, med sikte på at vannforekomsten oppnår god tilstand etter vannforskriften innen 2021.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av tiltaket

Snøproduksjonsanlegget utnytter et nedbørfelt på 55,5 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 866 l/s. Avrenningen er stabil fra år til år med dominerende høstflommer, men også mindre vårflokker. Laveste vannføring opptrer gjerne om sommeren, men også delvis i februar/mars. I perioden når det skal tas ut snø ligger vannføringen ofte på rundt middelvannføring, og det kan virke som at høstflommen trekker ut mot november og desember. 5-persentil vintervannføring er beregnet til 83,3 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 84 l/s når det tas ut vann til snøproduksjon.

Maksimal pumpekapasitet er 13 l/s som tilsvarer ca. 15 % av 5 persentil vintervannføring.

NVE har ikke kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Søkers beregninger er gjennomført av Hydra Team, og er basert på skalering av avrenningsdata fra nærliggende vassdrag. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder.

Søker har foreslått å slippe en minstevannføring på 84 l/s, som tilsvarer 5 persentil vinter, i stedet for alminnelig lavvannføring på 51 l/s. NVE mener at dette er riktig nivå på minstevannføring.

Ved vannføringer mindre enn 97 l/s må skianlegget da begrense uttaket til snøproduksjon. Ifølge vannføringskurvene i søknaden vil vannføringen i Kampåa oftest ligge på godt over dette i den omsøkte uttaksperioden. Unntakene kan inntreffe i januar hvor vannføringen minker. Erfaringsmessig er de viktigste månedene for snøproduksjonsanlegg november og desember.

NVE mener at det omsøkte uttaket med foreslått minstevannføring ikke får konsekvenser for vassdragets dynamikk.

Naturmangfold

Naturtyper

Det er registrert flere naturtyper nedover langs Kampåa hvor elva er sentral i naturtypen. Fra Ålandsvegen til Mobekk er elva registrert som naturtypen *kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti* med verdi B – viktig. Fra Mobekk til Fosserud er elva registrert som naturtypen *meandrerende elveparti* med verdi C – lokalt viktig. Rett oppstrøms samløpet med Ua renner Kampåa gjennom en *ravinedal* med verdi B.

Alle disse naturtypene ligger nedstrøms uttaket til Nes skianlegg. Ålandsvegen krysser Kampåa 2,5 km nedstrøms uttakspunktet. Det omsøkte vannuttaket er lite sammenliknet med middelvannføringen ved uttakspunktet, og vannføringen øker nedover i vassdraget. NVE vurderer at naturtypene og verdiene nedover i Kampåa ikke blir nevneverdig berørt av det omsøkte vannuttaket.

Arter

Hele Kampåa fra Netsjøen til samløpet med Ua er avmerket i Artskart som levested for elvemusling (VU). Nes skianlegg ligger langs den øverste delen av denne elvestrekningen. Både Fylkesmannen og fylkeskommunen skriver at Kampåa er leveområde for elvemusling, edelkreps og ørret. Fylkesmannen skriver at Kampåa inngår i det nasjonale overvåkingsprogrammet for elvemusling i Norge.

Videre skriver Fylkesmannen at det er svært viktig at det slippes tilstrekkelig minstevannføring, minimum alminnelig lavvannføring, for å unngå at elvemusling strander og fryser i hjel. Edelkreps og

ørret kan i større grad flytte på seg i perioder med svært lav vannføring. Fylkesmannen påpeker også at det ikke må etableres vandringshindre for fisk i Kampåa.

Fylkeskommunen forutsetter også en tilstrekkelig minstevannføring til å ta vare på naturverdier i Kampåa.

I forbindelse med konsesjonssøknaden ble Kampåa undersøkt med fokus på elvemusling, edelkreps og muslingbærende fisk. Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2018 av Jørn Enerud. I rapporten fra undersøkelsen står det blant annet at Kampåa har en liten elvemuslingbestand i kulpen ved vannuttaket og ca. 50-100 m nedover vassdraget. Den totale bestanden i Kampåa er estimert til 12- 15 000 individer. Det er også påvist rekruttering de siste 10-15 årene. Under undersøkelsen fant man også en tynn ørretbestand ved Nes skianlegg, som potensielt kan bære muslinglarver. Det viktigste rekrutteringsområdet for elvemusling er noen kilometer lenger ned i Kampåa enn Nes skianlegg.

Inntakskulpen for snøproduksjonsanlegget bør ha jevnt vannivå og det må slippes minstevannføring. Gitt disse vilkårene mener Enerud at tiltaket trolig ikke vil få negative konsekvenser for elvemuslingbestanden.

Det ble ikke funnet edelkreps i området rundt inntaket. Ifølge Enerud er edelkrepsen vanligere lenger sør i Kampåa, før samløpet med Ua.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om vannuttak til Nes skianlegg legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, tilleggsundersøkelse på elvemusling og edelkreps, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart 18.02.20. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til vannuttaket er det registrert elvemusling. Et vannuttak fra Kampåa vil etter NVEs vurdering ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt at det slippes minstevannføring og tas hensyn til elvemuslingen ved uttak av vann.

NVE har også sett påvirkningen fra vannuttaket i sammenheng med andre påvirkninger på Kampåa. Strekingen med vannuttaket er regulert til kraftverket Mobæk Mølle. Reguleringen er ikke vurdert etter vannressursloven. Reguleringen av Kampåa er foreslått kalt inn til konsesjonsbehandling etter § 66 i vannressursloven. Utover det er ikke reguleringen og kraftverket vurdert her, kun det omsøkte vannuttakets tilleggsåvirkning. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Eventuell innkalling til konsesjonsbehandling etter § 66 i vannressursloven

Reguleringen av vannet i Kampåa i forbindelse med kraftverket Mobæk Mølle er ikke behandlet etter vannressursloven. Hvorvidt reguleringen til Mobæk Mølle bør konsesjonsbehandles inngår ikke i vurderingen her. Denne vurderingen skal bringe på det rene om det enkelte vannuttak til snøproduksjon ved Nes skianlegg kan få konsesjon eller ikke. En eventuell konsesjon her er ikke til hinder for å kunne kalle Mobæk Mølle og reguleringen av Kampåa inn til konsesjonsbehandling ved et senere tidspunkt, jf. vannressursloven § 66 dersom dette anses som nødvendig for å ivareta viktige miljøsammenheng i vassdraget. Dette kan også få konsekvenser for uttaket av vann ved Nes skianlegg.

Kulturminner

Det er ikke registrert kulturminner ved uttaksstedet i kulturminnesøk.

Det skal ikke gjennomføres nye inngrep i marken og det er ikke ventet at tiltaket får konsekvenser for kulturminner.

Samfunnsmessige fordeler

Snøproduksjon ved Nes skianlegg gir forutsigbar drift for et viktig skiområde for Nes i Akershus. Stiftelsen Nes skianlegg eies av mange klubber, som til sammen berører mange mennesker bosatt i Nes. Sikker tilgang på snø opprettholder skiinteressen og skimulighetene for disse.

Nes skianlegg arrangerer også regionale og nasjonale renn. For å kunne gjennomføre disse er det viktig å ha sikker tilgang på snø.

Oppsummering

Stiftelsen Nes Skianlegg søker om et maksimalt vannuttak på 13 l/s i en periode på 8-9 dager i november til januar hver vintersesong. Maksimal pumpekapasitet tilsvarer ca. 15 % av 5-persentil vinter.

Det er registrert elvemusling i Kampåa, også ved uttaksstedet. Ifølge en undersøkelse gjort i forbindelse med konsesjonssøknaden vil ikke bestanden bli berørt negativt, gitt at det slippes minstevannføring og at vannstanden i inntakskulpen ikke blir for lav.

Produksjon av kunstsne ved Nes skianlegg gir sikker tilgang på snø til et anlegg som er i bruk av ni forskjellige idrettsklubber i tillegg til privatpersoner fra Nes og omegn, og som brukes til nasjonale og regionale skikonkurranser.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Stiftelsen Nes Skianlegg tillatelse etter vannressursloven § 8 til å ta ut vann fra Kampåa til snøproduksjon. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	866
Alminnelig lavvannføring	l/s	51
5-persentil vinter	l/s	83,3
Største vannuttak	l/s	13

Stiftelsen Nes Skianlegg har foreslått å slippe en minstevannføring på 84 l/s, på størrelse med 5-persentil vinter. Fylkesmannen i Oslo og Viken mener at minstevannføringen må *minst* settes lik alminnelig lavvannføring. NVE mener det er riktig å bruke 5-persentilen vinter, da tiltaket foregår vinterstid.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 84 l/s i tiden det tas ut vann til snøproduksjon.

Det skal etableres en måleanordning for slipp og registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes av NVE gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer for inntakskonstruksjon og minstevannføringsarrangement skal forelegges NVEs miljøtilsyn og godkjennes av NVE før vannuttaket settes i gang sesongen 2020-2021.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Inntakskonstruksjonen med arrangement for slipp av minstevannføring skal sørge for at det ikke tas ut mer enn 11 500 m ³ og at det slippes riktig minstevannføring. Vannivået i inntakskulpen må ligge på et nivå som ikke skader elvemusling som bor i kulpen.
Maksimal vannmengde	11 500 m ³

Maksimalt vannuttak	13 l/s
Annet	Det skal ikke etableres konstruksjoner e.l. på tvers av Kampåa som kan være til hinder for fisk.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 ved eventuelle fremtidige inngrep i terrenget.

Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.